

Millingen - Doornenburg

Grote rivieren vormen van oudsher een barrière voor het landverkeer. Dat geldt uiteraard met name voor de oost-west verlopende rivieren Rijn, Waal en Maas. Dit keer gaan we met het pontje van de maand naar het bijna meest oostelijke pontje in de Rijn. Niet het aller-oostelijkste. Dat vaart van Millingen naar Tolkamer, vaart het hele jaar, en is een fiets-voetveer wat is opgenomen in diverse wandelroutes zoals het Pieterpad. Maar dat veer laten we voor wat het is. Dit keer gaan we naar het meest oostelijke veer in de rivier de Waal. Kort nadat de Waal zich afsplitst van de Rijn (Pannerdens Kanaal) zien we op de Waaldijk op nummer 4 een groot, langgerekt huis staan. Tegenwoordig is het wit geschilderd. Het lijkt een beetje op een boerderij, maar dat is het niet. Het is het oude veerhuis van het veer Millingen-Doornenburg.

De oude veerpont

Jaren geleden was hier een veerpont gelegen. Het was een voetveer, wagens en (later) auto's konden niet worden overgezet. Hoe lang het veer hier al aanwezig was is (mij) niet bekend, maar het is al heel lang. Al in 1830 was er een veerpont op deze plaats. Het veerhuis was toen buitendijks in de uiterwaard gelegen. In 1883 moest het veerhuis worden afgebroken omdat de Waaldijk verzwaaard moest worden. Een jaar later werd een nieuw veerhuis van wel 29 meter lengte gebouwd. In 1895 werd A.G.van Lent uit Doornenburg pachter van het veer. Dat bleef hij tot in 1903, toen de familie Banning het veer kon overnemen. Van 1903 was dat B.J.Banning, en in 1930 werd hij opgevolgd door zijn zoon Frans Banning. Frans bleef het veer exploiteren tot in 1954, toen het veer werd overgenomen door Arnoldus (Nol) Milder uit Doornenburg. In het begin was het een roeiboot. Later kwam er een motor in de boot. De foto rechts is van de motorboot. De veerman zit vooraan, achter het stuurwiel is niet de veervrouw maar een passagier die op deze manier even op de foto mocht.

Zoals met veel veerponten, ook bij deze veerpont sloeg de moderne wereld een gat in het bestaan. Vervoer ging per (moderne) auto, fietsers waren maar stumpers die niet anders konden, fietsend recreatieverkeer was nog niet uitgevonden. Zo gebeurde het in 1962, dat veerbaas Nol stopte met de exploitatie van het veer tussen Millingen en Doornenburg. Wat bleef was het veerhuis op de dijk, dat een andere bestemming kreeg.

Foto vorige bladz.bovenaan (2x)

Het veerhuis op de Waaldijk in Gendt, vroeger en nu.

Foto vorige bladz.links:

Ondanks de roeiriemen, waardoor het een roeiboot lijkt, is het toch de motorveerboot van Banning. Jaartal omstreeks 1949.

Foto vorige bladz.rechts:

De motorveerboot rond 1948. Voorin zit veerman Rensen, die toen bij Banning in dienst was.

Foto boven:

Midden jaren '50. Motorveerboot van Nol Milder.

Foto rechts:

Motorveerboot van Banning rond 1950

Foto volgende bladz.bovenaan:

Veerpont Heen en weer IV, waarmee in 1995 werd gevaren.

Foto volgende bladz.onderaan en volgende bladz:

Veerpont Halve maan, waarmee vanaf 1995 tot op heden wordt gevaren.

De nieuwe veerpont

Maar gaandeweg de jaren '90 kwamen er toch weer nieuwe plannen. Veerponten waren niet langer ouderwets, nee, het recreëren per fiets kwam op. En zo werd in 1995 er toch weer op ongeveer dezelfde plaats een veerpont in dienst gesteld. Exploitant Jan Lemmens, die ook het pontje van Millingen naar Tolkamer exploiteerde, zag mogelijkheden om in de zomer een veerpont voor fietsers en voetgangers over de Waal in dienst te stellen. Ongeveer op dezelfde plaats als het oude veer. Nou ja, iets westelijker. Gevaren werd er vanaf camping Het Waalstrand in Gendt naar de Millinger Waard, waar een provisorische aanlegplaats werd gevonden. Met de koplader *Heen en Weer IV* konden passagiers zonder dat er een steiger nodig was toch aan land komen. Deze veerboot voer voorheen bij Millingen en was daar reserveboot geworden toen daar de *Heen en Weer V* (foto rechts) in dienst kwam.

De voorzichtige pogingen met het nieuwe veer bleken goed bij het publiek aan te slaan. In 1996 kocht Jan Lemmens een andere veerboot. Het was een oude cacao-boot uit de jaren '50 die rond Zaandam had gevaren. De boot was 18 meter lang en werd op scheepswerf Vahali in Gendt omgebouwd tot veerpont. De naam van de boot werd de *Halve Maan*.

In 2003 werd Jan Lemmens opgevolgd door Bruno Kievits die beide veren ging exploiteren. Het veer Millingen-Doornenburg bleef een zomerpontje; deze dienst wordt alleen in de zomermaanden uitgevoerd. In mei, juni en september alleen in de weekenden, in juli en augustus dagelijks. De veerboot waarmee wordt gevaren is nog steeds de *Halve Maan*.

Kievits was niet zo tevreden met de aanlegplaats in Gendt. Kijkt u maar op de kaart: de aanlegplaatsen aan beide kanten waren niet recht tegenover elkaar gelegen (kaart: rode lijn). Dat is exploitatief niet zo plezierig. Er moet dan tamelijk lang in de lengterichting van de rivier worden gevaren. En bovendien is het niet mogelijk om een wachtende passagier te zien staan. Dat schept de verplichting om altijd over te varen, ook al staan er geen passagiers te wachten. Als de aanlegplaatsen recht tegenover elkaar zijn gelegen, dan ziet de schipper in rustige periodes dat er geen passagiers zijn en hoeft hij niet over te varen. In 2004 veranderde Kievits de aanlegplaats van Gendt dus naar een plaats enkele honderden meters meer naar het oosten (kaart: zwarte lijn). Daarmee kwam de nieuwe aanlegplaats niet meer in Gendt, maar in Doornenburg te liggen. Laat dat nou precies dezelfde plaats zijn als waar van 1895 tot 1962 de hierboven genoemde veerpont voer. Het veer wordt in de zomer druk gebruikt door recreërende fietsers. Samen met het pontje in Millingen en het autoveer Doornenburg-Pannerden kan er een “rondje met een pontje” worden gefietst.

Helaas waren er in 2017 wat problemen met een zandbank. De aanlegplaats aan de zuidelijke oever ligt in de binnenbocht van de Waal, en als gevolg van de stroming in de rivier ontstaat daar al snel een zandbank. Wegbaggeren van het zand lijkt zo simpel, maar na bemonstering bleek het zand niet helemaal zuiver te zijn en gezien de verontreinigingen moest dit apart worden afgevoerd. Uiteindelijk is het zand na toestemming van Rijkswaterstaat gestort in de Kaliwaal, een inham aan de zuidoevers, enkele honderden meters in zuidoostelijke richting. Maar door allerlei regels kon de veerdienst in dat jaar pas in juli in de vaart komen, waardoor diverse weken vaart moesten worden gemist. In een normaal jaar worden er door de *Halve Maan* iets meer dan 20.000 passagiers overgezet. Weliswaar minder dan de ruim 51.000 passagiers die in Millingen worden overgezet, maar voor een zomerpontje toch niet slecht.

